

นานา
นิปปอน

NANANIPPON

THE JAPAN FOUNDATION,
BANGKOK

ISSUE
113

JUL-OCT
2023

FREE COPY

“นักแสดงเสียง”
กับบทสนทนาที่วาดด้วยความฝัน
ของอูนิ เซริอูทึริ เซริอูทึริ

.....

ติดตามโครงการสร้างสรรค์
และข่าวสารความเป็นไป
ในช่วงที่ผ่านมาของ JFBKK

.....

DOORS TO
ARTS OF JAPAN
ประตูสู่ศิลปะ-วัฒนธรรม
พิพิธภัณฑ์และศิลปินญี่ปุ่น

นักแสดงเสียง

กับบทสนทนา
ที่ว่าด้วยความฝันของ
“จูน เสริฐศิริ เสริฐศิริ”

2

น่านา
นิปปอน

ISSUE
113

บทสนทนาเล่าความฝันนี้ พาย้อนเรื่องราว
เมื่อครั้งเยาว์วัยไปกับนักพากย์เสียงมากฝีมือ
จูน เสริฐศิริ เสริฐศิริ จุดแรกเริ่มของประกาย
แห่งฝันที่ถูกจุดติดจากความคลั่งไคล้ในการ์ตูน
“เราชอบดูการ์ตูนมาก” เธอเล่าให้ฟังพร้อม
ยิ้มกว้างสดใส แน่ใจว่าเธอไม่ได้รอให้ออกาส
แวะเวียนมาหา เธอต่างหากที่ออกชวนชวชาญ
หาประสบการณ์ให้กับตนเองอยู่เสมอ
ทั้งเรียนรู้ ฝึกฝน เปิดประตูรับทุกโอกาสและ
ทำมันให้เป็นจริง

“เราแค่มีความฝันมาเรื่อย ๆ” เธอพูดด้วย
ความสดใสแต่เปี่ยมด้วยใจที่แน่วแน่ จนในที่สุด
ความพยายามก็ผลิตดอกออกผล จูน เสริฐศิริ
เจิดฉายด้วยงานพากย์อันเลื่องชื่อย่าง
จิ๊ปิ มารุโกะ, ป้าปุย โฟร์แองจิ สีสาวแสนซน
และอีกมากมายนับไม่ถ้วน ตลอดเวลากว่า
20 ปีของความพยายามที่ทุ่มเทนั้นพิสูจน์ได้ว่า
ความฝันทำให้เป็นจริงได้แค่เชื่อมั่นให้มากพอ

หน้ากระดาษถัดจากนี้เป็นเพียงบทสนทนาสั้น ๆ
แต่อาจเป็นส่วนเล็ก ๆ ที่ช่วยจุดประกายฝัน
ของหลายคนให้ส่องสว่างยิ่งขึ้น

จุดประกายฝันที่ทำให้รู้จักและตกหลุมรัก อาชีพนักพากย์คืออะไร

ตอนนั้นเป็นช่วง ม.ต้น ความชอบเดียวในตอนนั้นคือ
การดูการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่องโปรดเบอร์หนึ่งในใจตลอดกาล
คือรันม่าครึ่ง (Ranma ½) สมัยก่อนการดูการ์ตูนสักเรื่อง
จะต้องดูผ่านม้วนวิดีโอ หลังจากการดูจบก็จะมี
เบื่องหลังของเซย์ยู (Seiyuu) หรือนักพากย์ที่เราได้ดูด้วย
จำขึ้นใจเลยว่าเป็นภาพที่ทุกคนเดินเข้าห้องอัดเสียง
แล้วพากย์เสียงกันแบบสนุกสนานสุด ๆ เรามองว่าเป็น
อาชีพที่เจ๋งมาก ทุกคนดูเก่งและมีความสุขกับสิ่งที่ทำ

หลังจากนั้นมาเราพยายามเลียนเสียงตามการ์ตูนเรื่องนั้น
มาโดยตลอด รู้สึกว่ามันสนุกมากเลยตอนนั้น และ
ความชอบที่เกิดขึ้นพร้อมกันคือภาษาญี่ปุ่น แต่เราไม่ได้
ลงคอร์สเรียนแบบจริงจังเท่าไร เริ่มจากการร้องคาราโอเกะ
ที่บ้าน ด้วยการฟังจากเทปแล้วแกะเป็นภาษาคาราโอเกะ
ฝึกร้อง ฝึกออกเสียงไปเรื่อย ๆ ตามประสา พอมีงาน
วันเด็กเราก็ฟังตัวไปช่อง 9 และได้ลองประกวดนักพากย์
เข้าไปดูห้องอัดเสียงของสถานี เจอนักพากย์มากฝีมือ
อย่างน้ำต้อย เขมแก้ว, น้ำตึง พันธมิตร และน้ำเปี่ยม วิชาดา

รอยเท้าแห่งการเดินตามฝัน ฉบับจูน เสริฐศิริ

จากความชอบในการ์ตูนรันม่าครึ่งในตอนนั้น พยายามหา
หนทางทำตามฝันอยู่ตลอด จนตอนเรียนอยู่ปี 3 ก็ได้เลือก
ไปฝึกงานที่ช่อง 9 ค่ะ ได้เข้าไปคลุกคลีในห้องพากย์
ได้เห็นขั้นตอนการทำงานที่มันดูยุ่งยาก แต่ไม่ได้ทำให้
ใจเรารู้สึกขบถน้อยลงเลย ไม่นานเราก็เห็นประกาศหน้า
หนังสือพิมพ์ว่าทางทรูวิชั่นส์รับสมัครนักพากย์หน้าใหม่
ซึ่งเรามีชื่อจำกัอยู่อย่างเดียวยังเรียนไม่จบ เลยได้ลอง
โทรสอบถามซึ่งเป็นไปอย่างที่คิด เขาต้องการนักพากย์
เต็มเวลาและบอกให้เราามาใหม่ปีหน้า เชื่อไหมเราจำ
คำนั้นไว้ในใจตลอด พอเรียนจบก็กลับไปสมัครอีกครั้ง
ต้องยอมรับว่าในตอนนั้นเราไม่มีผลงานอะไรเลย มีฝึกพากย์
จริงจังแค่ช่วงหลังเรียนจบ วันนั้นเขาให้เราเข้าไปแคสตั
ช่วงเบรกเที่ยง ให้ลองอ่านลองออกเสียงในห้องพากย์
จริง ๆ จำไม่ได้ว่าเป็นตัวละครไหน ด้วยจังหวะเวลาและ
โอกาสที่ลุล่วงพอดี ทรูวิชั่นส์เลยเป็นจุดเริ่มต้นของ
การเป็นนักพากย์ของเรา

🎧 ผีอกฝนประสบการณ์ ลับคมสกล การทำงานอย่างไรบ้าง

เอาจริง ๆ นักพากย์ในสมัยก่อนเขาทำงานคนละแบบกับปัจจุบัน เพราะไม่มีเทคโนโลยีมาช่วย ยังเป็นระบบทีมที่เมื่อไปถึงหน้างานปั๊บ รับหมาปั๊บ จากนั้นก็เข้าไปพากย์เลย เพราะฉะนั้นวิธีการฝึกฝนก็ต้องคร่ำพึดลักจำ ขยันเข้าไปคลุกคลีกับพี่ ๆ ท่านอื่นในทีมพากย์ ว่าง ๆ ก็เข้าไปฟังชาวดี จับจังหวะการพูด จำเทคนิคการออกเสียงต่าง ๆ อาชีพนักพากย์เขามีสโลแกนที่ว่า “ตาดู หูฟัง ปากขยับ” ขณะที่ตามองจอสลักกับมองบทด้วย หูต้องฟังชาวดีแล้วก็ต้องพูดตามบทให้ตรง

ถ้าถามว่ายากไหม เราเรียกมันว่าความตื่นเต้นมากกว่าช่วงแรกเราจะเกร็งสุด ๆ มือนั่นเย็นไปหมด ถ้าทำสักระยะจะชิน อาจฟังดูเกินจริงถ้าจะพูดว่าเหมือนเป็นออโต้ไพลอตไปเอง แต่เป็นแบบนี้จริง ๆ สำหรับนักพากย์หน้าใหม่อาจต้องใช้เวลาลักพักเพื่อสะสมประสบการณ์ เพราะเราไม่รู้ว่าต้องเจอกับอะไรบ้าง สกิลบางอย่างต้องอาศัยการทำอย่างสม่ำเสมอ

“นักพากย์ต้องคร่ำพึดลักจำ
ขยันฟังต้นฉบับ จับจังหวะการพูด
จำเทคนิคการออกเสียงต่าง ๆ
เพราะเรามีสโลแกนที่ว่า
ตาดู หูฟัง ปากขยับ
ตามองจอสลักกับมองบท
ขณะที่หูต้องฟังต้นฉบับ
แล้วก็ต้องพูดตามบทให้ตรง”

🎧 ในการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหนัง สักเรื่อง ต้องมีการแคสต์บทก่อนไหม

จริง ๆ แล้วแต่ที่เคาะ ถ้าเป็นงานที่พากย์ทีมและค่อนข้างรับแรงก็จะมียกมาให้ อย่างมากก็ได้แค่ขีดบทล่วงหน้า แล้วก็หัดพูดนิดหน่อย จากนั้นพากย์ลุยไปสด ๆ เลย สมัยนี้จะมีงานที่ใช้ระบบเดียวกับการแคสต์หนังโรง คือการส่งเสียงไปแคสต์ก่อน ถ้าเกิดว่าผ่านก็ได้พากย์บทนั้น และจะมีผู้กำกับคอยบอกว่าประโยคนี้ต้องการเสียงแบบไหน ประโยคนั้นต้องเน้นคำท้ายประโยคแบบนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

🎧 มีประสบการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้น ระหว่างพากย์บ้างหรือไม่

มีนะ เรียกได้ว่าเป็นธรรมดาของนักพากย์ อย่างบางทีบทสั้นซึ่งเกิดจากบทแปลที่ยาวเกินไป ทำให้เราสลับปากไม่ทัน ซึ่งโชคดีที่มีการบันทึกเป็นช่วง ๆ เลยทำใหม่ได้ตลอด หรือบางทีบทน้อยไปก็ต้องแก้ปัญหาละเฉพาะหน้า ด้วยการเติมคำสร้อยเข้าไปแบบเนียน ๆ ซึ่งเรามองว่าเรื่องพวกนี้ไม่ได้เป็นปัญหาเลย แต่เป็นความท้าทายที่เราต้องเจอและต้องผ่านมันไปให้ได้

🎧 โดยปกติแล้วคุณจูนดูหนังแบบพากย์ไทยหรือเปล่า

ส่วนตัวแล้วเราไม่ดูเลย (หัวเราะ) อาจเป็นเพราะว่าเราเกิดมากับแอนิเมชัน อยู่กับมันมาตั้งแต่เด็ก ๆ ทำให้เราคุ้นชินกับเสียงต้นฉบับเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว บวกกับชื่นชอบเชยๆ ในเรื่องนั้น ๆ บางครั้งเลยแอบไม่ชอบใจนิด ๆ หน่อย ๆ ตามประสาแฟนคลับคนหนึ่ง

🎧 มีตัวละครไหนที่รู้สึกว่ามันน่ารัก และ บทบาทอะไรที่คิดว่าทำได้ดีเป็นพิเศษไหม

จะเป็นพวกตัวละครจำพวกพูดนิ่ง ๆ ไม่แสดงอารมณ์ บางประโยคที่เขาจะพูดเรียบ ๆ แต่มันมีความหมายสอดแทรกอยู่ในทุกคำ ทุกน้ำเสียงมันมีอารมณ์ซ่อนอยู่ในนั้น ถ้าพูดเรียบไปจะกลายเป็นไร้อารมณ์ ขณะเดียวกันจะใส่อารมณ์แบบจัดเต็มก็ไม่ได้ มันค่อนข้างยากสำหรับเรา แต่ถ้าพากย์แบบเข้าปากเราและคิดว่าทำได้ดีคงเป็นตัวละครจำพวกซึ่วๆ พูดเยอะ ๆ อารมณ์แบบขึ้นสุดลงสุดแบบนี้ได้เลย ขอให้บอก (หัวเราะ)

🎧 คุณสมบัตินักพากย์ที่ฟังมีคืออะไร

อย่างแรกเราต้องอ่านหนังสือให้แตกและอ่านให้คล่อง มีความเข้าใจในตัวละครเป็นสำคัญ ซึ่งตรงนี้มีคนบอกว่าถ้าเห็นบท เรื่อยาคิดก่อนบท อย่าคิดแทนตัวหนังสือ ให้เรารอบรู้บริบทและความเป็นไปของเรื่องและตัวละครอื่นๆ ประกอบ แล้วจึงค่อย ๆ ใส่บทบาทนั้นตามเข้าไป อารมณ์แบบให้เราเป็นแก้วเปล่า แล้วค่อย ๆ เติมความรู้สึกนึกคิดของตัวละครไปทีหลัง

อีกสิ่งคือความรู้รอบตัวต้องมี หากเรามีความรู้รอบตัวก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วๆ ที่ โดยเฉพาะงานสารคดี เราต้องบรรยายข้อมูลให้ถูกต้องที่สุดเท่าที่จะทำได้ และสิ่งสุดท้ายคือความตรงต่อเวลา เพราะงานนักพากย์จะต้องทำงานเป็นทีม มีคนหลายส่วนที่ต้องทำงานร่วมกับเรา ซึ่งอาจสร้างความเสียหายกับคนหมู่มากได้ อีกทั้งยังเสียเครดิตเราด้วย

🎧 นักพากย์กับความท้าทายในวิชาชีพ

เมื่อก่อนก็จะมีพี่ ๆ นักพากย์พูดแบบซ้ำ ๆ ว่าอาชีพเราห้ามป่วย ห้ามลา ห้ามสาย ห้ามตาย ซึ่งมันก็จริง ความท้าทายเดียวของเราเลยคือการรักษาสุขภาพ เพราะเสียงสำคัญมาก ๆ ถ้าเกิดเสียงหายก็ทำงานไม่ได้ ชีวิตก็จบ ซึ่งเรารู้สึกแสบใจ แต่ส่วนตัวเรามีนิสัยไม่ดีทำอะไรไม่ค่อยถนอมเสียงตนเอง ของทอดก็กิน น้ำแข็งไม่เคยขาด ทุกสิ่งอย่างที่เชื่อว่าไม่ดีคือทำหมด จะมีแค่จิบ ๆ น้ำ อุณหภูมิห้องก่อนพากย์แค่นั้นเลย หรือบางคนเขาก็จะมีออร์มเสียง มีการบริหารปากเพื่อให้ออกเสียงได้ชัด ๆ แน่นอนว่าเราไม่ได้ทำ (หัวเราะ)

🎧 ว่ากันว่าการนักพากย์นั้นเข้ายาก คุณจนมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร

เมื่อก่อนเข้ายากจริง ยอมรับเลยว่าไม่ใช่อาชีพที่รู้จักกัน โดยแพร่หลายขนาดนั้น แต่ปัจจุบันสตรีมมิ่งแพลตฟอร์ม โตขึ้นกว่าเดิมมาก ทำให้นักพากย์ถูกยกระดับขึ้นไป อีกชั้น วงการนี้จึงต้องการเสียงใหม่ ๆ เข้ามาอยู่ตลอด เพราะฉะนั้นก็เป็นหน้าที่ของคนที่ยากจะเป็นนักพากย์ ต้องสอดส่องมองหาโอกาสอยู่เสมอ แม้จะเข้าง่ายกว่า เดิมเยอะ แต่จะยั่งยืนหรือไม่ ให้เป็นเรื่องของอนาคตไป ความชอบและแพสชันก็เป็นสิ่งสำคัญด้วย คนที่สามารถ เลี้ยงชีพด้วยอาชีพนักพากย์มันน้อยนะ เขาเข้ามาใน วงการได้ แต่จะดำรงอยู่ในข้อปฏิบัติ(ทางใจ)ของวิชาชีพ ได้ไหม อย่างการดูหนังต้องดูแบบถูกลิขสิทธิ์ด้วยนะ เพราะถือเป็นการเคารพวิชาชีพของตนเองและนักพากย์ ท่านอื่นๆ ในวงการ

🎧 แชร์ประสบการณ์ที่ได้ร่วมงานกับ JFBKK ในกิจกรรม “เรียนภาษาญี่ปุ่นจาก การพากย์เสียงการ์ตูนและแอนิเมชัน” ในปี 2022 ที่ผ่านมา เป็นอย่างไรบ้าง

สนุกมาก เหมือนกับว่าเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับ ทุกคน รวมถึงเราด้วยที่ไม่เคยทำอะไรแบบนี้มาก่อน เป็นการใช้โปรแกรมชมครั้งแรกในชีวิตด้วย (หัวเราะ) ซึ่งปกติเราจะทำงานที่บ้านไม่ยุ่งหรือคุยกับใคร พอได้ มีโอกาสแชร์เรื่องราวและร่วมกิจกรรมสนุก ๆ อย่าง การพากย์ภาษาญี่ปุ่นไปพร้อมกับน้อง ๆ มันรู้สึกสนุก เกินคาดเลย

🎧 ทิศทางวงการนักพากย์ในอนาคต และ อยากฝากอะไรถึงนักพากย์รุ่นใหม่บ้าง

วงการเปิดกว้างขึ้น โอกาสเยอะขึ้น การเปิดเวิร์กช็อปต่าง ๆ ให้ได้ฝึกฝนก็มีเยอะ มีช่องทางให้นักพากย์หน้าใหม่ได้ เข้ามาในวงการง่ายขึ้น แต่จะยั่งยืนไหมก็อีกเรื่อง อย่างโซเชียลมีเดียก็เป็นการเติบโตอีกขั้นของวงการ นักพากย์ เราก็คิดว่ามันดีมาก ๆ เพราะนอกจาก แฟนคลับเข้ามาหาได้ง่าย งานก็เข้ามาหาเรามากขึ้นด้วย เป็นการเปิดโอกาสให้นักพากย์ด้วยเหมือนกัน

สำหรับนักพากย์รุ่นใหม่ต้องฝึกฝนตัวเองตลอดเวลา ฝึกไปเรื่อย ๆ เพื่อเปิดประตูโอกาส รอเวลาที่เหมาะ เพราะโอกาสมักจะมาตอนที่เราไม่พร้อม เพราะฉะนั้นต้อง เตรียมตัวให้พร้อมเสมอ พอถึงเวลาที่เหมาะเจาะ ทุกอย่าง จะลงตัวเอง แต่อย่าลืมที่จะชวนขยายหาโอกาสเองด้วย

ขอขอบคุณสถานที่สัมภาษณ์และถ่ายทอดภาพ

 animate
animate Bangkok

 SF
SF Cinema

 MBK CENTER
MBK Center

ALL ABOUT NANA

Nananippon Team

- ติดตามโครงการสร้างสรรค์ และข่าวสารความเป็นไป
- ในช่วงที่ผ่านมายของ เจแปนพาวเน่ดชั่น กรุงเทพฯ

01

เทศกาลภาพยนตร์ญี่ปุ่น 2566

10-19, 25-26 Feb 2023

Location : 10-19 Feb 2023

โรงภาพยนตร์เข้าส์ สามย่าน ชั้น 5
สามย่านมิตรทาวน์ กรุงเทพฯ

25-26 Feb 2023

สมาคมฝรั่งเศสเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

กลับมาอีกครั้งกับ **เทศกาลภาพยนตร์ญี่ปุ่น 2566 (JFF2023)** ที่กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ โดยได้รับการสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และสมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย ในปีนี้มาพร้อมภาพยนตร์ 10 เรื่อง คุณภาพดี หลากอารมณ์ เพื่อเอาใจผู้ชมให้สมกับการรอคอย

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติม [คลิก](#)

02

เวิร์กช็อป “Shoyu Tasting and My Shoyu Making” และงานเสวนาเรื่อง “สรรพสสัสม์ผ่านวัฒนธรรมอาหารญี่ปุ่นและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

2 Apr 2023

Location : Glowfish Co-working space

ชั้น 2 ดิเก้น จ.ขอนแก่น

เมื่อเครื่องปรุง 2 สัญชาติมาเจอกันในงานเทศกาลอีสานสร้างสรรค์ 2566 กับหัวข้อ **“เติมเต็มถิ่นฐาน ต้มบ้าน ต้มเมือง”** โดยมีวิทยากร 3 ท่านมาร่วมแบ่งปันความรู้ ได้แก่ คุณโอคาตะ คาโอรุ เจ้าของบริษัทคาเมบิชูรินที่ 18 จากประเทศญี่ปุ่น, คุณสุริยา กัมปนาทแสนยากร กูรูด้านไวน์และนักเขียน และคุณอนุสรณ์ ดิทยานนท์ นักเขียนชื่อดัง

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติม [คลิก](#)

8

8

น่านา
ญี่ปุ่น

ISSUE
113

03

เทศกาลศิลปะการแสดงร่วมสมัย
นานาชาติ 2566 (BIPAM 2023)
22-26 Mar 2023

04

งานเสวนานักเขียนญี่ปุ่น – ไทย
“ภาพสะท้อนสังคม
ในงานวรรณกรรม”
1 Apr 2023

- รู้จักญี่ปุ่นให้มากกว่าที่เคย ผ่านกิจกรรมทาง
- ศิลปวัฒนธรรมของ เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ

Doors to Arts of JAPAN

ประตูสู่ศิลปะ-วัฒนธรรม
พิพิธภัณฑ์และศิลปินญี่ปุ่น

‘Doors to Arts of JAPAN’ — สารคดีที่พาผู้ชมทั้งในและนอกญี่ปุ่นทั่วทุกมุมโลกแห่งศิลปะ-วัฒนธรรมหลากหลายรูปแบบของญี่ปุ่น ซึ่งถ่ายทำและเผยแพร่โดย ‘เจแปนฟาวนด์ชั่น’ พร้อมคำบรรยายและเสียงพากย์ภาษาอังกฤษ ตลอดจนคำบรรยายภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษา

สารคดีชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ซีรีส์หลัก ได้แก่ Arts & Culture (ศิลปะและวัฒนธรรม) Museums (พิพิธภัณฑ์) และ Artists (ศิลปิน) ซึ่งในแต่ละซีรีส์จะแบ่งเป็นตอนให้เลือกชมตามความสนใจ

ซีรีส์ Arts & Culture เปรียบเสมือนภาพยนตร์ที่สอดรับกับโปรเจกต์ ‘The Japan Foundation Traveling Exhibitions’ ซึ่งออกเดินทางไปตามเทศกาลหลายแห่งในต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ความงามตามแบบฉบับของญี่ปุ่น แต่ละตอนในซีรีส์นำเสนอแง่มุมหลากหลายอันเกี่ยวเนื่องกับศิลปะและวัฒนธรรมญี่ปุ่นโดยเฉพาะผ่านภาพถ่ายคุณภาพสูงของสมบัติประจำชาติญี่ปุ่น วิถีโอภาหเคลื่อนไหวจากสถานที่จริงตามแต่ละพื้นที่ในญี่ปุ่น ตลอดจนบทสัมภาษณ์ และองค์ประกอบอื่น ๆ

I Love Sushi :

ประวัติศาสตร์ความหลากหลาย
ที่เชื่อมโยงทุกคนเข้าด้วยกัน

I Love Sushi (ฉันรักซูชิ)

เป็นตอนหนึ่งจากซีรีส์ Arts & Culture ที่เล่าย้อนกลับไปถึงต้นกำเนิดของซูชิ และที่มาของซูชิที่ทั่วโลกให้การยอมรับ และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ตลอดจนซูชิรูปแบบต่าง ๆ ตามแต่ละภูมิภาคของญี่ปุ่น

ย้อนกลับไปเมื่อ 1,200 ปีก่อน ซูชิซึ่งเป็นสัญลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งในวัฒนธรรมการกินของญี่ปุ่น ไม่ใช่ซูชิที่ทุกคนคุ้นเคยกันในปัจจุบัน ซูชิที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัดชิงะ (Shiga) ยังคงสืบทอดและทำกันจวบจนทุกวันนี้

ชาวประมงจะหาปลาในโกโรบุนา (Nigorobuna) ขนาดใหญ่ที่มีไข่เต็มท้อง ในทะเลสาบบิวะ (Biwa) ตั้งแต่เช้ามืด ในฤดูใบไม้ผลิ และในที่สุดปลาชนิดนี้ก็จะกลายเป็น **ฟุนะซูชิ (Funazushi)** ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของ **นาเรซูชิ (Narezushi)** หรือซูชิโบราณประเภทหมักบ่มที่สมัยก่อนจะมีแต่ชนชั้นสูงอย่างขุนนางและกษัตริย์เท่านั้นที่จะได้ลิ้มลอง จุดเด่นของซูชิชนิดนี้คือระยะเวลาในการหมักปลากับเกลือและข้าวานานประมาณ 2 ปี และไม่จำเป็นต้องกินพร้อมข้าว

นาเรซูชิอีกชนิดหนึ่งที่ยังคงวิธีดั้งเดิมเอาไว้คือ **อะยุซูชิ (Ayuzushi)** ที่ยังคงให้คนกาน้ำจืดปลาอะยุ ก่อนจะนำไปหมักด้วยเกลือและข้าวเป็นระยะเวลา 3 เดือน ซูชิชนิดนี้นับว่าเป็นซูชิหมักบ่มชนิดแรกที่กินคู่กับข้าวซึ่งหมักไว้พร้อมปลา

ในสมัยเอโดะ (Edo) ซูชิเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ เพราะชาวเอโดะใจร้อน ทนรอขั้นตอนการหมักบ่มให้สำเร็จไมไหว จึงใช้น้ำส้มสายชูและปลาสดในการทำซูชิแทน **นิกิริซูชิ (Nigirizushi)** อันคล้ายคลึงกับปัจจุบันจึงได้ถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

นิกิริซูชิถือเป็นศิลปะชั้นสูงอย่างหนึ่ง เพราะเชฟจำเป็นต้องเปลี่ยนให้เนื้อปลาสดมีรสชาติด้วยกรรมวิธีและเทคนิคหลายอย่าง อาทิ การบ่มเพื่อดึงรสชาติเอกลักษณ์และรสอูมามิของปลาชนิดนั้น ๆ ออกมา

ปัจจุบัน วัฒนธรรมการกินนิกิริซูชิเปลี่ยนแปลงไปมาก มีขายทั่วไปตามร้านซูชิและในรูปแบบสายพาน ถึงแม้จะไม่โดดเด่นในเรื่องของรสชาติเหมือนแต่ก่อน แต่ซูชิสายพานก็ถือเป็นวิวัฒนาการซึ่งช่วยให้ทุกคนเข้าถึงซูชิได้

▲ ฟุนะซูชิ (Funazushi)

ตามแต่ละภูมิภาคของญี่ปุ่น หรือแม้แต่ตามเมืองต่าง ๆ ซูชิที่มีลักษณะเฉพาะอย่าง **โคโนะฮาซุชิ (Konohazushi)** และ **สูกาตะซูชิ (Sugatazushi)** ที่มักบรรจงทำจากวัตถุดิบประจำท้องถิ่น เพื่อกินในโอกาสพิเศษ ทั้งเทศกาลและวันหยุด อย่าง **โอชิซูชิ (Oshizushi)** หรือซูชิแรงกด ในภูมิภาคคันไซ (Kansai) และ **ฮาโกะซูชิ (Hakozushi)** สีสันสดใของจังหวัดโอซาก้า (Osaka) / **บาระซูชิ (Barazushi)** ที่จะตัดแต่งผักด้วยพิมพ์รูปทรงดอกไม้ตามฤดูกาล และวัตถุดิบท้องถิ่นกว่าอีก 20 ชนิดของเมืองคุราชิกิ (Kurashiki) จังหวัด

โอคายามา (Okayama) / **คาคิโนะฮาซุชิ (Kakinohazushi)** ซูชิห่อใบพลับกันบูดที่จังหวัดนารา (Nara) / **ซันไซซูชิ (Sansaizushi)** จากเมืองโคจิ (Kochi) ที่จะยัดไส้เห็ดชิโอะจิคุ (Shihochiku) ด้วยข้าวคลุกน้ำส้มสายชูจากผลยuzu (Yuzu)

พื้นที่และวัตถุดิบที่แตกต่างหลากหลายทำให้ซูชิแต่ละชนิดมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวตามแต่ละท้องถิ่น ยิ่งไปกว่านั้น รสชาติเฉพาะประจำตระกูลที่สืบทอดกันมายังทำให้สมาชิกในครอบครัวหวนรำลึกอดีตและหาโอกาสมาพบปะกันตามเทศกาลในแต่ละปี

▲ โอชิซูชิ (Oshizushi)

▲ ฮาโกะซูชิ (Hakozushi)

▲ คาคิโนะฮาซุชิ (Kakinohazushi)

Yayoi Kusama Museum :

พิพิธภัณฑ์เพื่อคนรักคุซามะโดยคุซามะ

ที่ญี่ปุ่น มีศิลปินมากมายขวักไขว่อยู่แทบทุกหัวระแหง แต่ไม่ใช่ทุกคนที่โดดเด่นพอจะรอดพ้นกาลเวลาได้ ในวงการศิลปะ ยาโยอิ คุซามะ (Yayoi Kusama) เป็นศิลปินชาวญี่ปุ่นชื่อดังระดับโลก ผู้สร้างผลงานมากมายจากอาการผิดปกติทางกรรับรู้และประสบการณ์เห็นภาพหลอน เธอแสดงตัวตนและถ่ายทอดความเจ็บปวดกับความหลงใหลใฝ่ฝันผ่านชิ้นงานศิลปะยอดเยี่ยมที่โด่งดังและเป็นที่รักใคร่ของแ่ผู้รักศิลปะทั่วโลก ผลงานของเธอได้รับเชิญให้จัดแสดง

ในพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงมาแล้วทั่วโลก รวมถึงในพิพิธภัณฑ์ที่ศิลปินมากมายต่างใฝ่ฝัน อย่าง Tate Modern ใจกลางกรุงลอนดอน แม้จะมีชื่อเสียงและผลงานเป็นที่ประจักษ์มากมาย คุซามะก็ยังมุ่งมั่นทำงานสร้างสรรค์ไม่เคยหยุดในทุก ๆ วัน และตั้งใจจะวาดภาพให้ได้ 60,000 ชิ้น ก่อนจะลาจากโลกนี้ไป

มุมหนึ่ง ณ มหานครโตเกียว ย่านที่อยู่อาศัยในเขตชินจูกุ พิพิธภัณฑ์ส่วนตัว 'Yayoi Kusama Museum' ก่อตั้ง

โดยศิลปินาวองต์การ์ดแถวหน้า – ยาโยอิ คุซามะ เพื่อแสดงเฉพาะผลงานของเธอเองและพิพิธภัณฑ์นี้ ได้ชื่อว่าโดดเด่นที่สุดในย่านนั้นจากดีไซน์อาคาร จุดโพลก้าดอทสีขาวหน้าประตูที่เมื่อแสงอาทิตย์ส่องผ่าน จะให้ความรู้สึกเหมือนเดินท่ามกลางจุดลายพริ้วในสตูดิโอทำงานของศิลปินขนานแท้ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดเมื่อปี 2017 และดูแลโดยมูลนิธิ ยาโยอิ คุซามะ (Yayoi Kusama Foundation) โดยจะมีนิทรรศการผลัดเปลี่ยนประมาณ 2 ครั้งต่อปี

‘Midway Between Mystery and Symbol: Yayoi Kusama’s Monochrome’ (กึ่งกลางระหว่างความลึกลับและสัญลักษณ์: ภาพขาว-ดำของยาโยอิ คุซามะ)

จัดแสดงตั้งแต่ 29 เมษายน - 26 ธันวาคม 2021 ได้จัดแสดงผลงานขาว-ดำที่ได้รับการยกย่องในระดับสากลตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1950 และผลงานขาว-ดำชิ้นอื่น ๆ หลังจากนั้นอย่าง ‘Flag in My Heart (TXOZT)’

*

สามารถซื้อตั๋วเข้าชมล่วงหน้าผ่านช่องทางออนไลน์เท่านั้น ไม่สามารถซื้อตั๋วที่หน้าพิพิธภัณฑ์ได้

‘Infinity Nets (1), 1958’

ภาพพอนที่ถูกลากซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนคลุมพื้นผิวแทบทั้งรูป ดึงดูดให้ผู้ชมหลงเข้าไปจ้องมอง แต่ก็สร้างความสับสนในเวลาเดียวกัน ผลงานชิ้นนี้เกิดขึ้นช่วงที่ยาโยอิ คุซามะย้ายไปอยู่อเมริกาค่าพิงจากนั้นก็พยายามคิดค้นวิธีแสดงออกทางศิลปะรูปแบบใหม่ ๆ ประกอบกับการต้องหาเงินเลี้ยงชีพเมื่อปี 1957 นอกจาก ‘Infinity Nets’ จะสร้างแรงกระเพื่อมต่อการศิลปะสมัยนั้นอย่างมีนัยสำคัญแล้ว ยังถือเป็นหมุดหมายเอกลักษณ์ของศิลปะแบบคุซามะ ศิลปะที่ว่าด้วย ‘การทำซ้ำและเท่าทวีคูณ’

อ้างอิง

DOORS to Arts of Japan |
THE JAPAN FOUNDATION.
<https://www.daj.jp.go.jp/en/>

【すしを愛でる】1. すしの歴史を旅する /
I Love Sushi – 1. Tour of sushi history.
<https://youtu.be/LiXPJxsPKu0>

【すしを愛でる】2. 握りすしの世界 /
I Love Sushi – 2. The World of Nigiri-Zushi.
https://youtu.be/4OY5Ql7V_KQ

【すしを愛でる】3. 心をつなぐ郷土のすし /
I Love Sushi – 3. Local sushi bringing people together.
<https://youtu.be/NCGqLlk2Fg>

【美術館への誘い】3-2. 草間彌生美術館 /
Invitation to Explore Japan’s Museums -
Yayoi Kusama Museum.
<https://youtu.be/BJLDRfe7c6M>

‘Self-portrait, 1995’

ภาพเหมือนตนเองที่เต็มไปด้วยโพลก้าดอทส ลากโยงพื้นหลังลายตาข่าย และตั้งเนื้อทัวใบหน้าแบบเท่าทวีคูณ เธอเรียกความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโลกว่าการลบเลือนตนเอง (Self-obliteration) อันเป็นแนวคิดรากฐานของงานศิลปะแบบคุซามะในปัจจุบัน

‘Flower Obsession’

พื้นที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมได้ใกล้ชิดกับงานและตัวตนของคุซามะกว่าเดิม ผู้เข้าชมสามารถร่วมกันปักดอกไม้สีเหลืองสดตรงไหนก็ได้ ตามต้องการในมุมที่จัดเตรียมไว้ ซึ่งดอกไม้ที่เคลื่อนกระจายไปทั่วเหล่านี้จะเป็นเสมือนภาพแทนโลกที่งดงาม ลึกลับ และไร้รูปแบบที่เธอมองเห็นจากภาพหลอน

ที่ปรึกษา

โซาะเสะ มาริ, ณัฐยาพร แสงคำ, เววีริ อีทรีออนันต์กุล

บรรณาธิการและออกแบบสร้างสรรคดีโดย
KINDConnect

เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เจ้าของลิขสิทธิ์ 2566 ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งจากนิตยสารฉบับนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ห้ามพิมพ์ซ้ำหรือเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมดต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจแปนฟาวน์เดชั่นเท่านั้น

Copyright © 2023 The Japan Foundation, Bangkok. All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any other information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the publisher.

13

U
หอศิลป์
ใหม่

ISSUE
113

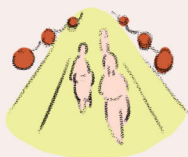

1 2 3 NIPPON by blueciel

子どもたちは金魚すくいが大好き。
(KODOMOTACHI WA KINGYO SUKUI GA DAISUKI)
THE KIDS ARE LOVING GOLDFISH CATCHING.

夏祭り
(NATSU MATSURI)
SUMMER
FESTIVAL

提灯
(CHOUCHIN)
LANTERN

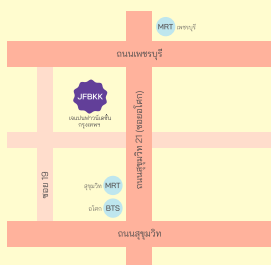
花火
(HANABI)
FIREWORK

金魚すくい
(KINGYO SUKUI)
GOLDFISH
CATCHING

かき氷
(KAKIGOURI)
SHAVED
ICE

WHAT IS JFBKK?

เจแปนฟาว์เดชั่น กรุงเทพฯ เป็นองค์กรหลักของญี่ปุ่นที่จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ร่วมด้วย
คอร์สเรียนภาษาญี่ปุ่น งานแสดงศิลปะและวัฒนธรรมของญี่ปุ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การแสดงบงเวท
งานแสดงนิทรรศการศิลปะ งานเทศกาลภาพยนตร์ การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวัฒนธรรมและอื่น ๆ และ
การสนับสนุนทางด้านวิชาการ การศึกษาที่เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น

JAPAN FOUNDATION

เจแปนฟาว์เดชั่น กรุงเทพฯ

ชั้น 10 อาคารเสริมมิตร ทาวเวอร์ 159 ถนนสุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ 10110

☎ 0-2260-8560 ถึง 4

🌐 <https://ba.jpf.go.jp/>

📱 @jfbangkok

📺 @japanfoundation_bkk